

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 216.845 van 14 december 2011
in de zaken A. 195.430/X-14.516. (I)
A. 195.431/X-14.517. (II)**

In zake :

I. + II.
XXXX

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart De Becker
kantoor houdend te 8500 KORTRIJK
Loofstraat 39
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

I. + II.

1. de gemeente HERENT
2. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Declercq
kantoor houdend te 3000 LEUVEN
J.P. Minckelersstraat 33
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

I.

de s.a.s. CARGILL FRANCE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Stijns
kantoor houdend te 3001 LEUVEN
Philipssite 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de beroepen

1. Het beroep, ingesteld op 5 februari 2010, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van 17 augustus 2009 van het college van
burgemeester en schepenen van de gemeente Herent, waarbij aan Dirk

Winderickx (voor bijhuis Cargill France s.a.s.) een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het uitbreiden van de mouterij-installaties op een perceel gelegen aan de Zijpstraat te Herent, kadastraal bekend sectie D, nrs. 25/g, 25/p en 28/t. (zaak I. A. 195.430/X-14.516)

Het beroep, ingesteld op 5 februari 2010, sterkt tot de nietigverklaring van het besluit van 17 augustus 2009 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herent, waarbij aan Dirk Winderickx (voor bijhuis Cargill France s.a.s.) een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van technische gebouwen op een perceel gelegen aan de Zijpstraat te Herent, kadastraal bekend sectie D, nrs. 25/g, 25/p en 28/t. (zaak II. A. 195.431/X-14.517)

II. Verloop van de rechtspleging

2. De tweede verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een toelichtende memorie ten aanzien van de eerste verwerende partij en een memorie van wederantwoord ten aanzien van de tweede verwerende partij ingediend in beide zaken.

De tussenkommende partij in de zaak sub I heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 1 juni 2010. De tussenkommende partij in de zaak sub I heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Frans De Buel heeft een verslag opgesteld in beide zaken.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend en de tweede verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend in beide zaken. De tussenkommende partij in de zaak sub I heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 september 2011 in beide zaken.

Kamervoorzitter Roger Stevens heeft verslag uitgebracht in beide zaken.

Advocaat Bart De Becker, die verschijnt voor de verzoekende partij in beide zaken, advocaat Dennis Muñiz Espinoza, die loco advocaat Philippe Declercq verschijnt voor de tweede verwerende partij in beide zaken, en advocaat An Van Uytven, die loco advocaat Jan Stijns verschijnt voor de tussenkomende partij in de zaak sub I, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Frans De Buel heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven in beide zaken.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 21 februari 2007 dient de tussenkomende partij in de zaak sub I bij de gedelegeerd planologisch ambtenaar een aanvraag in tot het verkrijgen van een planologisch attest voor een terrein gelegen aan de Zijpstraat 155 te Herent, kadastraal bekend sectie D, nrs. 15/c, 16/b, 16/e, 17/b, 18/c, 22/b, 24/a, 24/b, 29/b, 19/c, 25/g, 25/n en 28/s.

Met het gevraagde planologisch attest beoogt de tussenkomende partij in de zaak sub I de uitbreiding van de bestaande mouterij, het bouwen van een nieuwe vlakke mouterij, een nieuwe omlegging van het jaagpad en de aanleg van een buffer.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek dient de verzoeker op 3 mei 2007 een omstandig bezwaarschrift in bij de VLACORO.

Bij besluit van 26 maart 2008 verleent de bevoegde minister een gedeeltelijk positief planologisch attest aan de tussenkomende partij in de zaak sub I, onder meer op grond van de volgende voorwaarde:

“De delen van de aanvraag die voorzien zijn op korte termijn, kunnen gerealiseerd worden binnen de grenzen aangeduid op bijgevoegd plan. Binnen deze contour kunnen eveneens die inrichtingen, gebouwen en verhardingen worden geplaatst die volgens de aanvraag buiten de contour zijn gelegen. Buiten deze contour is het enkel mogelijk om beplanting en wegen voor niet-gemotoriseerd verkeer aan te leggen, waaronder de omleiding van het jaagpad”.

4. Op 16 maart 2009 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij in de zaak sub I bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herent een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning in voor de uitbreiding van de mouterij-installaties (eest, kiemkasten, warmtekrachtkoppeling, watertanks, silo's + silotoren, waterzuivering, losinstallaties, containerterminal) op het betrokken terrein.

Op dezelfde dag dient de tussenkomende partij in de zaak sub I bij dit college eveneens een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning in voor de bouw van technische gebouwen (trafo/koeling/opslag chemicaliën/technisch gebouw waterzuivering) horend bij de mouterij-installaties op hetzelfde terrein.

5. Naar aanleiding van de openbare onderzoeken die over de betrokken aanvragen worden gehouden, dient de verzoeker twee gelijkluidende bezwaarschriften in.

6. Op 17 augustus 2009 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herent de stedenbouwkundige vergunning voor het uitbreiden van de mouterij-installaties. Dit is het bestreden besluit in de zaak sub I.

Met een ander besluit van dezelfde dag verleent dat college tevens de stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van de technische gebouwen. Dit is het bestreden besluit in de zaak sub II.

7. Op 23 april 2009 verleent de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant een milieuvergunning aan de tussenkomende partij in de zaak sub I.

Tegen deze beslissing stelt, onder meer, de verzoeker administratief beroep in bij de bevoegde minister.

Bij besluit van 23 november 2009 verleent de bevoegde minister de tussenkomende partij in de zaak sub I de milieuvergunning om een mouterij, gelegen te Herent, Zijpstraat 155, verder te exploiteren en te veranderen. Met een aangetekend schrijven van 26 november 2009 wordt de verzoeker, als beroepsindiener, in kennis gesteld van dit besluit. De verzoeker ontvangt dit schrijven op 30 november 2009.

In de ministeriële beslissing van 23 november 2009 wordt verwezen naar het voormelde gedeeltelijk positief planologisch attest van 26 maart 2008, alsook naar “de stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden op 17 augustus 2009 door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herent”.

Het besluit van 23 november 2009 wordt door de verzoeker eveneens met een beroep tot nietigverklaring bestreden.

IV. Samenvoeging

8. De voorliggende beroepen zijn dermate verknocht dat het in het raam van een goede rechtsbedeling past de zaken A. 195.430/X-14.516 en A. 195.431/X-14.517 samen te voegen. De argumentatie van de verzoeker in zijn laatste memories dat het niet denkbeeldig is dat de tussenkomende partij in de zaak sub I van de samenvoeging gebruik zal maken om, op vermomde wijze, ook in de tweede zaak tussen te komen, betreft een loutere hypothese die te dezen niet tot een andere conclusie noopt. Hetzelfde geldt voor het betoog dat het vaststellen door de Raad van State van een voldoende kennis van de bestreden besluiten in hoofde van de verzoeker op 1 december 2009, zal leiden tot het niet ontvankelijk verklaren van de ene zaak, terwijl de andere zaak een uitspraak ten gronde zal vereisen.

V. Ontvankelijkheid van de tussenkomst

9. Op 12 september 2011 heeft de verzoeker nog een brief tot de Raad van State gericht, waarin hij vraagt de tussenkomst in de zaak sub I “alsnog onontvankelijk te verklaren en af te wijzen”.

Vermits de debatten gesloten werden op 2 september 2011, kan dit stuk niet in de zaak worden betrokken.

VI. Ontvankelijkheid van de beroepen

10. Met betrekking tot de tijdigheid van het beroep tot nietigverklaring betoogt de verzoeker in het verzoekschrift in beide zaken dat hij niet eerder dan op 30 november 2009, na de kennisgeving van de milieuvergunning van 23 november 2009, heeft vernomen dat de tussenkommende partij in de zaak sub I, meer dan 150 dagen na haar aanvraag, een stedenbouwkundige vergunning werd verleend. Daags nadien, op 1 december 2009, heeft de verzoeker van die vergunning een afschrift gevraagd. Op 10 december 2009 ontvangt hij een afschrift van de beide bestreden vergunningen. Op 29 december 2009 ontvangt de verzoeker, op zijn vraag, een afschrift van de adviezen waarop de bestreden besluiten zijn gesteund.

In zijn laatste memorie stelt de verzoeker dat hij naar aanleiding van de openbare onderzoeken over de betrokken vergunningsaanvragen bezwaarschriften heeft ingediend en dat daardoor onzekerheid is ontstaan over de aard en de draagwijdte van de bestreden vergunningen. Verder werd enkele dagen na het indienen van de betrokken aanvragen met artikel 133/47 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna: DRO) een nieuwe procedureregeling ingevoerd voor de aanvraag van stedenbouwkundige vergunningen, waarbij de beslissingstermijn voor de vergunningverlenende overheid, die voorheen als een termijn van orde werd beschouwd, werd omgezet in een vervaltermijn. Niettegenstaande die nieuwe procedureregeling pas in werking trad op 1 september 2009, mocht van een behoorlijk handelende overheid worden verwacht dat zij zich bij de beoordeling van de betrokken aanvragen zou richten naar de nieuwe vervaltermijn. De

verzoeker mocht er derhalve van uitgaan dat, ten gevolge van het verstrijken van de beslissingstermijn, de gevraagde vergunningen stilzwijgend werden geweigerd. Voorts is er in de milieuvergunning van 23 november 2009 slechts sprake van één stedenbouwkundige vergunning. Bijgevolg was de verzoeker er eerst op 10 december 2009 van op de hoogte dat er twee stedenbouwkundige vergunningen waren afgeleverd aan de tussenkomende partij in de zaak sub I.

11. In het verzoekschrift tot tussenkomst in de zaak sub I betwist de tussenkomende partij de tijdigheid van het beroep. Ze stelt dat uit de omstandigheden dat de verzoeker de vergunningssituatie heel nauwgezet volgt, bezwaren indient tegen vergunningsaanvragen van de tussenkomende partij en alle rechtsmiddelen uitput tegen vergunningen die aan de tussenkomende partij worden verleend, moet worden afgeleid dat de verzoeker veel eerder dan op 1 december 2009 op de hoogte had moeten zijn van het bestaan van de bestreden vergunningen. Aangezien de verzoeker wist dat de betrokken aanvragen in de maand maart 2009 werden ingediend, mocht hij als normaal, zorgvuldig en vooruitziend burger bovendien geen zes maanden laten verstrijken vooraleer zich naar het gemeentehuis te begeven om er informatie in te winnen over de betrokken aanvragen.

12. De termijn waarbinnen een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State moet worden ingediend is van openbare orde, zodat de Raad van State desnoods zelfs ambtshalve moet nagaan of die termijn werd geëerbiedigd.

13. De bestreden stedenbouwkundige vergunningen dienden noch bekendgemaakt, noch aan derden betekend te worden, zodat krachtens artikel 4 van het procedurereglement, de beroepstermijn van zestig dagen ingaat met de dag waarop de verzoeker er kennis van heeft gehad of geacht moet worden er kennis van te hebben gehad.

Opdat de termijn voor een derde zou beginnen te lopen vanaf het ogenblik dat hij feitelijk kennis heeft van een beslissing, is enkel vereist dat die derde een voldoende kennis heeft van het bestaan, de aard en de draagwijdte van die beslissing, niet dat hij op dat ogenblik kennis heeft van de precieze

inhoud ervan, noch van het griefhoudend karakter ervan, noch van alle mogelijke onwettigheden die er zouden aankleven. Het verkrijgen van een afschrift van de bestreden beslissing of van de adviezen waarop die beslissing is gesteund, is derhalve geen noodzakelijke vereiste voor de aanvang van de beroepstermijn.

14. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat de verzoeker in zijn bezwaarschrift tegen de betrokken stedenbouwkundige aanvragen zelf stelt dat het om een project gaat waarbij de uitbreidingsplannen over twee stedenbouwkundige aanvragen worden gespreid en dat in de milieuvergunning van 23 november 2009 waaruit de verzoeker het bestaan van een stedenbouwkundige vergunning heeft afgeleid, wordt verwezen naar het planologisch attest en dat er milieuvergunningsplichtige activiteiten worden in opgesomd die betrekking hebben op de beide aanvragen. Het blijkt dat de verzoeker vóór 1 december 2009 op de hoogte was van de aard en de draagwijdte van de beide stedenbouwkundige aanvragen.

Op 1 december 2009 verzendt de verzoeker een e-mail aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herent, die onder meer luidt als volgt:

“Ik ontdekte heden, via kennisname van het besluit (...) d.d. 23 november 2009 van Vlaams minister Schauvliege, dat het CBS Herent op 17 augustus 2009 aan het bedrijf CARGILL Malt, Zijpstraat 155 te 3020 Herent een stedenbouwkundige vergunning afleverde voor de realisatie van de gevraagde stedenbouwkundige uitbreidingen.

Op basis van de decretale bepalingen inzake openbaarheid van bestuur verzoek ik u hierbij dan ook om mij binnen de voorziene termijn een kopie van uw voormeld d.d. 17 augustus 2009 afgeleverd stedenbouwkundig besluit (incl. algemeen liggingsplan van de geplande installaties + nieuw tracé fietstraject rondom het bedrijf) te bezorgen”.

Uit al het bovenstaande moet worden besloten dat de verzoeker op 1 december 2009 kennis had, of minstens behoorde te hebben, niet alleen van de aard en de draagwijdte van beide bestreden besluiten, maar ook van het bestaan ervan.

In de gegeven omstandigheden is het feit dat in de milieuvergunning van 23 november 2009 naar “de stedenbouwkundige vergunning” wordt verwezen, terwijl in werkelijkheid twee vergunningen werden

afgeleverd, niet van aard het tijdstip waarop de beroepstermijn een aanvang neemt, te verschuiven.

15. Voorts vermocht de verzoeker er niet van uit te gaan dat de vergunningverlenende overheid de procedureregeling van artikel 133/47 DRO op de betrokken aanvragen zou toepassen. Deze regeling is immers, zoals de verzoeker overigens zelf bevestigt in zijn laatste memorie, pas in werking getreden op 1 september 2009 en derhalve nadat het besluitvormingsproces voor de bestreden besluiten reeds was afgerond. De procedureregelen die op de betrokken beslissingen van toepassing waren, liggen vervat in het toentertijd van kracht zijnde artikel 113 DRO. De beslissingstermijn in deze regeling vormt een termijn van orde en geen vervaltermijn. De verzoeker vermocht er bijgevolg evenmin van uit te gaan dat de aanvragen stilzwijgend waren geweigerd.

16. De termijn voor het indienen van een annulatieberoep bij de Raad van State tegen de beide bestreden besluiten heeft ten laatste een aanvang genomen op 1 december 2009. De beroepen bij de Raad van State werden ingediend op 5 februari 2010. Dit is meer dan zestig dagen na de aanvang van de beroepstermijn. De verzoekschriften werden derhalve laattijdig ingediend. Bijgevolg zijn de beide beroepen niet ontvankelijk.

VII. Anonimisering

17. De verzoeker vraagt de anonimisering van het arrest bij de publicatie ervan.

Luidens artikel 2, eerste lid van het koninklijk besluit van 7 juli 1997 betreffende de publicatie van de arresten en de beschikkingen van niet-toelaatbaarheid van de Raad van State, kan een natuurlijke persoon die partij is bij een geschil dat bij de Raad van State aanhangig is in het verzoekschrift of in voorkomend geval tot aan de sluiting van de debatten, uitdrukkelijk verzoeken dat bij de publicatie van het arrest of van de beschikking van niet-toelaatbaarheid de identiteit van natuurlijke personen wordt weggelaten.

De vraag wordt ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State voegt de zaken A. 195.430/X-14.516 en A. 195.431/X-14.517.

2. De Raad van State verwerpt de beroepen.

3. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de beroepen tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

De tussenkomende partij in de zaak sub I wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

4. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de verzoekende partij niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van veertien december 2011, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,

kamervoorzitter,

Johan Bovin,

staatsraad,

Jan Clement,

staatsraad,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Roger Stevens